
Våsvargen

Juli 1995

Nås hembygdsförening

Pris 30 kr

Bröllop 1917 på Lisskvarngården (nu vår hembygdsgård).

I år, 1995, kan vi komma ihåg:

För cirka 450 år sedan (1548) omnämns byarna Tyna och Storbyn för första gången.

För 350 år sedan noteras fortsatt inflyttning av finnar till finnmarken. Många nåsbor av i dag är ättlingar till dessa.

För 300 år sedan har Malmsta nyligen (1687) dykt upp i längderna.

1745, för 250 år sedan, dyker Axön och Starviken upp som byar. Anders Schedin flyttar till Lindesnäs som första nybyggare där.

För 200 år sedan (1795) invigdes kyrkan i Nås, då enskeppig. Nåsbönderna fick arbeta hårt för detta. Till Eric Siöströms förslag 1794 till kyrkobyggnad finns en lång lista över vad som behövdes. T.ex. 800 lass grof dock tienlig gråsten till grunden, 2900 lass dito välskaplig och grannare till mursten osv.

För 150 år sedan diskuterade Nåsbönderna hur man skulle ordna undervisningen - 1842 års förordningar hade ålagt socknarna att ordna med allmän skolundervisning. Först 1850 fick Nås sin förste folkskollärare, Olof Falk.

För 100 år sedan sammansvetsades de Nåsbor som året efter utvandrade till Jerusalem.

För 50 år sedan slutade andra världskriget. Låt mej ta ett litet räkneexempel: Säj, att tio personer står i rad tvärs över vägen. En halv meter längre fram ytterligare en sådan rad, och så fortsätter det hela vägen från Nås till Stockholm (30 mil). På det sättet skulle 6 miljoner människor packas samman. - Vissa uppskattningar pekar på att 6 miljoner människor omkom i de tyska koncentrationslägren under hitlertiden. Är bilden tydlig? Mej gav den och ger fortfarande mardrömmar. Jag studerade på den tiden i Uppsala och bodde i ett litet studentrum. Då och då kinesade hos mig en judisk flykting på genomresa. En av dessa berättade att han var den enda överlevande av en släkt på ca femtio personer, alla andra hade dött i lägren.

Och nu, i dag 1995 förskräcks vi av det som händer i Bosnien, Burundi, Mellersta Östern. Också i vårt land finns motsättningar mellan flyktingar och svenskar

Jag hoppas, låt oss hoppas, att inte främlingshatet får grogrund i Nås. Att inte tron på rasen människa som vettig, rationell, human, god alldeles raseras.

Ångpannan till Hedens såg fraktas över åkern c 1917

Möckelind Erik Larsson sände till Nås skildringar av olika slag. Vi återger här början till hans "Reseminnen" skrivet i Chichago 21 juni 1924.

Minnen, minnen
gamla minnen -
Varför smygen i beständigt
er i mina drömmar in ?
Varför skall jag ännu strida
mot vad jag en gång fått lida ?
Varför skall den åter väckas,
långtans smärta i mitt sinn ?

Minnen, minnen
kära minnen -
I, som ingen makt kan döda
ens i vardagslivets grå - -
Nu i krans jag flätar eder
kring min panna, och jag beder:
Högt på livets hösttidshimmel
mån som stjärneljus i stå.

Tiderna var hårda - även våren 1923, dåligt med förtjänster - men dyrt det man skulle leva av. Kassan smalt ihop och såg mörkt ut, få något istället. Den ena efter den andra började lyfta på vingarna för att söka sin utkomst i Amerika - då det gamla Sverige ej kunde föda sitt folk.

Vad skulle man göra ? - Lägga sig till och äta upp det lilla man hade - och dö sedan ? - Nu började jag på fullt allvar tänka på - om inte även jag - fast till åren, kunde resa till Amerika - där arbete fanns och möjligheter. Om jag ej kunde få god framtid - så hoppades jag våra barn kunde göra det bättre där.

Ja, till vem skulle vi resa där ? - - - Den 7 april 1923 - satte jag mig ner och skref ett brev till Erik Bleth i Chicago om han ansåg det klokt och rådligt för oss att resa dit - och om vi kunde få bo hos dem att börja med om så var - och vad de ansåg vi skulle ta med m.m.

Den 8 maj 1923 erhöll jag svar från E. Bleth angående denna sak - som gav mig nytt mod och levnadslust - och nu var vi valet och kvalet. Jag kände det svårt - ty jag har givit mina bästa krafter åt min kära hembygd - men jag tänkte att våra två flickor skulle göra det bättre där - och vi kunde ej lämna varandra - utan vi beslöt - att följas åt hela familjen om vi skulle resa.

Nu uppstod en annan fråga ! Hur skulle vi få pengar till en sådan resa ? Goda grannar och trogna vänner voro nu vänliga och hjälpte oss få låna mot fastigheten som säkerhet, samt 6 % ränta tills full betalning sker.

Nu var tärningen kastad ! Vi beslöt oss för att resa till Amerika - samt började nu planera för det på allvar.

Den 14 maj 1923 var vi och fotograferade oss - samt fick passkorten 8 dar senare då vi inlämnade om beställning om pass.

Koffertar 3 stycken började jag nu tillverka - för vårt nödvändiga som vi ville ta med m.m.

Vid planerandet av en Amerikaresa gör sig frågan gällande - vilken linje skall jag välja för att få kortaste och på samma gång angenämaste och bästa färd.

Jag valde Norska Amerikalinjen - och skref därför till A-B Nyman och Schultz Generalagentur: Skeppsbron 4, Stockholm efter nödiga upplysningar och prisuppgift för en resa från Nås socken Dalarna till Chichago Ill, U.S.A. - varifrån jag erhöll svar den 16 maj 1923 jämte en massa cirkulär över ångarens inredning, illustrerat - samt passcirkulär - vari fanns alla upplysningar angående denna sak.

Med S.S Stavangerfjord den 29 juni 1923 kunde de placera mig och familj i välbelägen hytt på matsalsdäcket - om beställning med handpenning per omgående insändes.

Den 17 maj 1923 insände jag om beställning av plats för mig med familj å tredje klass med S.S. Stavangerfjords tur den 29 juni 1923 från Kristiania - samt 200 kronor i handpenning.

Jag erhöll svar den 20 maj med bifogad anteckningsbiljett å reserverade platser, jämte anmodan att taga ut pass - så att de voro klara tills första dagarna i juni - för inlämnande på Amerikanska konsulatet i Stockholm - som de närmare skulle underrätta om - när de började taga emot pass.

Enligt av Amerikanska myndigheterna utfärdade bestämmelser - måste vid resa till Amerika medföras respass, försett med fotografioch signalement. Fotografier erfordras tre stycken och bör vara 60*60 mm samt omonterade - ej uppklistrade på kartong.

Pass erhålles hos länsstyrelsen - och den 22 maj 1923 inlämnade jag beställning av pass hos landsfiskal herr O. Lind i Nås som han tog 13 kronor för.

Den 26 maj anlände passen per post från Falun - från landskanslisten herr Teodor Tellander - med bifogad räkning.

	2 pass	kr 18
Kommissionsarvode för handlingars ingivande och uttagande		kr 3
Utlagda postporton m.m.		kr 1
Summa kronor		kr 22

Den 30 maj erhöll jag brev från Stockholm - angående passviseringen - från A.B. Nyman och Schultz, Skeppsbron 4 - att Amerikanska konsulatet nu återupptagit passvisering - amt tillråddes inlämna passen på konsulatet så tidigt som möjligt - så att de i god tid kunna ordna med registreringsnummer för landstigningen i tur som vi lämnat dem.

Nu var det klart att återkomma till linjens kontor - när passen var klara för resan.

Vi gick nu till Skeppsbron 4 linjens kontor där vi uppvisade våra pass - att de var klara - sdmt betalte biljetterna över Ocean - frånräknat handpenning - 1460 kronor - samt U.S.A. Invandringsskatt, 105 kronor - och läkarundersökning - 2 kronor - och nu var det klart här.

Nu uppsökte vi en spårvagn - så vi skulle komma nog fort till Lifförsäkringsbolagets kontor - som jag måste besöka innan det stängdes. Vi kom i tid och fick allt klart - så vi var åter hemma i ett tiden vid Tegnergatan 18.

Sedan vi spisat och vilat en stund - var vi och uppköpte de saker vi behövde för den långa resan - så vi skulle få allt klart med våra uträkningar - innan vi tittade på staden - Plikten först - nöjet sedan!

Reseskildringen omfattar 123 handskrivna sidor. Vi fortsätter kanske med ytterligare utdrag nästa nummer av Nåsvargen.

Dons Anders skulle låna slipsten av Byns Lars. A.: Var e slipsten? "Jo han e bakom stallä, men du behöv int trampa mer. Hä gör Trängslä."

Pekka till Byns pojkar: "Je Je mä fan på att om döm are drog iväg tä skogs kl 5 skull i gör ä å". "Nej vi ent närä flöckdjur"

JODÅ, NOG FINNS
DET KNÖLAR.....

... DET PÅSTAR I ALLA FALL.....

BRÖDERNA OLERS

HOLPERS ERIK

MATS LINDÉN

MÅLAR ÅKE

STJÄRNMÄRKT
NÅSPOTATIS

Anna Wallgren (1908-1982) medverkade under en följd av år i bl.a. Dalabygden. Följande är hämtat från en intervju, hon gjort.

I början av detta sekel kom ett par 9-åriga pojkar traskande efter vägen mellan Nås och Fredriksberg. Det var Täpp Erik och Knip Olov. De skulle till finnmarken och "gätta" (valla) åt Lars Jonsson gemenligen kallad "Hossa Lassä". Han åtog sig vallningen åt finnmarksbönderna och att skaffa "gättare". Han var därför alla barns skräck på den tiden. Han gick ju i gårdarna och tingade ihop vallhjon, så det var lätt att skrämma oss med, att han var i antågande om vi gjort något fuffens. Täpp Erik är nog den siste som lever och minns sina strapatser som gättare och bakgrunden till det hela. Vi låter honom själv berätta:

Far gick bort helt ung, så jag har inget minne av honom. Då fanns det varken änkepension eller socialhjälp, utan mor fick försöka dra oss fram så gott det nu gick. Ibland hade vi bara salt och potatis att äta. Men mor måste ändå betala kyrkoskatt, hon hade inga pengar utan måste då göra dagsverken åt prosten. Jag var så liten så mor drog mej i en kärra som fick stå ute hela dagen, och jag tror knappt mor hann ge mej varken vått eller torrt. I ett och ett halvt år skötte hon djuren åt en familj på västra sidan älven. För det fick hon 6 kr i månaden och 1 l mjölk om dagen. Det var inte mycket att dra försorg om 4 barn med.

När jag var i femårsåldern och min bror något år äldre var vi i Gräsbergets fåbodar och vallade, vi hade varsin "hop" så vi såg inte varann på hela dagarna, att vi inte gick vilse var ett under. En nästan blind farmor åt oss åtog sig att kärna i en s.k. stavkärna. Hon såg inte alla flugor som svärmade kring henne och också hamnade i grädden. Men hungriga som vi var, måste vi ändå äta smöret och försöka plocka ur flugskankar och vingar. Ändå lever jag och är frisk, trots alla bakterier och skräp.

Tiden gick och det var dags att börja skolan, och då fick jag mina första byxor berättar Erik. Jag klarade skolan bra men så hade vi en sträng och duktig lärare som hette Jonsson, han örfillade så det bara visslade. Så kom våren då jag var 9 år och den fruktade "Lasse" kom till mor och begärde "gättare". Det var inget annat att göra, jag behövde kläder och skor. Så i slutet av maj bar det iväg till fots den långa vägen. Vi övernattade i Lindesnäs i Knutes lada. Då var det slut på mina skosulor, så hela sommaren fick jag springa barfota i skogen. Men jag skulle ju få skor när sommaren var slut. Men jag skulle förstås helst velat ha stövlar.

Alltnog, vi samlades vid brukshandeln i Fredriksberg (som än finns kvar) och där fick vi våra order och skiften, jag kom till Solbergshöjden. Vi hittade ju inte i den okända skogen, så första kvällen kom vi inte hem förrän kl 11. Då var kornas juver så stinna, så de fann för gott att pallra sej hem och bli mjölkade och vi traskade efter, glada att få krypa till kojs en stund. Så gick sommaren och vi kutade i skogen i alla sorters väder som vår herre hittade på. En söndag skulle jag gudbevars få följa "gubben" till Säfsnäs kyrka på gudstjänst. Tyvärr hade jag inga passande byxor, utan jag fick låna ett par av honom. De var naturligtvis för stora, så de måste knäppas fast och snörpas ihop med säkerhetsnålar. Men det var ju ändå en upplevelse, man var ju inte så bortskämd med nöjen och så fick jag ju åka efter häst.

När skolan skulle börja i oktober var tjänsten slut och Olov och jag fick traska hem igen och övernattade också på hemvägen i Knutes lada i Lindesnäs. Men nu hade vi nya kläder och nya hemgjorda skor. Vi var ju inte så stilliga som nutidens modejön, men säkert lyckligare och gladare, för vi hade trots vår ungdom tjänat våra kläder själva.

KASTA YXAN I SJÖN

...LÅT OSS TA HAND OM
DINA AVVERKNINGAR!!!

MELLANSKOG

Stånjils-Nils. En skröna.

Han hade dött, gammal visserligen, men hade intill sina sista dagar varit en glad och mycket omtyckt man. En finne, en urfinne. Och historien utspelar sej för mycket länge sedan, när vägarna på Finnmarken var gångstigar, eller som man sa kyrkstigar. Kyrkstigar, som man gick för att komma till socknen, till kyrkan. Och det var inte gjort i en handvändning att komma dit. Tre mil - ibland mera. Till fots, att klövja eller som man gjorde för att föra Stånjils-Nils' till den sista villan: två släpspänger, fästade på varsin sida om hästen, släpade bakefter på marken (det hörs ju på namnet), och på spängerna hade man lagt kistan tvärsöver.

Och så gick dom, fyra man, Stånjils-Nils släpad av hästen, som dessutom bar förningen, lite mat och två kaggar med dricka. När dom kom till Kilberget i Sälsriset var det redan-kväll, torsdag kväll, och begravningen skulle gå av stapeln på lördag morgon. Nere i Nås. Trötta var dom, hungriga och törstiga. Och gjorde sej redo för att stanna i en stuga. Och så åt dom av förningen, och tömde ena kaggen, så klart.

Det var starkt, det dom drack. Dom tänkte på Stånjils-Nils, dom skålade för honom, dom hurrade för honom. Och så var det en av dom som tänkte på hästen, som hade dragit Stånjils-Nils hela dagen. Dom hade glömt att sela av honom. "Vi måste tänka på hästen", sa en av dom.

Det skulle dom inte ha gjort.

I stugan fanns en träbytta. I den tömde dom vad som fanns i den andra kaggen och gav till hästen att dricka. Och hästen drack.

Jag har aldrig sett hur en häst reagerar, när han har fått att dricka sånt dom hade i kaggen. Och förmodligen inte heller Du, kära läsare. Men det sägs, att han spetsade öronen, att svansen for rakt upp i vädret, och att han med ett vilt gnäggande satte full fart. Med spängerna, med kistan, med Stånjils-Nils. Och kararna kom inte ur fläcken. Dom bara satt, där dom satt, eller kanske dom hade somnat. Man vet inte så noga.

Fredag morgon. Hästen och Stånjils-Nils borta. Och alla fyra gav sej bakfulla ut att leta. I Kilberget, i Öst-I-berget, i Lohålet, neråt Sälsen och en av dom gick åt Digerliden till.

Där fann han hästen. Med spängerna, med kistan utan lock och utan Stånjils-Nils. Men liket förblev borta. Trots letande hela dagen.

Det var fyra karar, vana vid det hårda livet på Finnmarken, vana vid att klara sej även om ödet var ogunstligt. Dom tänkte, grubblade och visste hela tiden att begravningen skulle ske lördag förmiddag. Man hade avtalat med prästen, klockaren och dödgrävaren att så skulle det bli.

Och dom fyllde den tomma kistan med stenar, tog några bräder som fanns till hands och snickrade ihop ett lock. Och drog iväg till kyrkan lördag morgon.

"Stånjils-Nils" begravdes på sedvanligt sätt på utsatt tid i kyrkogården i Nås. Prästen läste över kistan med stenarna. Och männen grät.

Det tycks som om osaliga Stånjils-Nils går omkring uppe i Sälsriset och letar efter sin kista. Ätminstone säjs det så.

Åke skrev ned.

**Dåpp Inger Larsson har sammanställt dessa listor över växtnamn.
svnamn - svenska, latnamn - latinska namn, dnamn - dialektnamn från Nås.
Listorna upptar de latinska resp. dialektala namnen i bokstavsordning.**

latnamn	svnamn	dnamn
?	dån	tissla
Achillea millefolium	rölleka	fagerbergstuppör
Aconitum cammarum	trädgårdsstormhatt	galentorna
Agropyron repens	kvickrot	blåkullör
Agropyron repens	kvickrot	kvicktåga
Alnus incana	al	tåga
Anemone vernalis	mosippa	alder
Avena sativa	havre	mustuppa
Betula nana	dvärgbjörk	hagra
Callune vulgaris	ljung	penningris
Caltha palustris	kabbleka	grön
Caltha palustris	kabbleka	skórvtuppa
Campanula patala	lilla blåklockan	sártuppa
Celampyrum silvaticul	kovall	fingerbörg
Cenopodium album	svinmålla	mjöling
Chamaenion angustifolium	mjölkört	dingmalla
Chrysantemum leucanthemum	prästkraige	himmilsgräs
Chrysantemum leucanthemum	prästkraige	lävö-ö-dö tuppa
Cladonia rangiferina	renlav	kragtuppa
Claviceps purpurea	mjöldryga	vitmossa
Convallaria majalis	liljekonvalj	mjölika
Daphne mezereum	tibast	böckblad
Deschampsia	tätlar	tisbär
Dianthus deltoides	ängsnejlika	tättäl
Equisetum fluviatile	dyfräken	kvällstuppa
Equisetum fluviatile	dyfräken	abbörgräs
Equisetum hiemale	skarvfräken	färne
Equisetum silvaticum	skogsfräken	skäfte, skäftgräs
Eriophorum vaginatum	ängs-, tuvull	rävrumpör
Filicina	ormbunke	svarthövdör
Hierochloe odorata	myskgräs	örmgräs
Knautia arvensis	åkervädd	löftgräs
Ledum palustre	skvattram	pudertuppör
Ledum palustre	skvattram	getpörs
Ledum palustre	skvattram	pöröris
Linaria vulgaris	gulsporre	getpörs
Lycopodium clavatum	mattlumner	gulå lejongap
Lycopodium annotinum	rev-och mattlumner	kråkfes, kråkfot
Matricaria inodora	baldersbrå	kattkrut
Matricaria reculata	kamomill	surkulla
Menyanthes trifoliata	vattenklöver	surkullör
Moneses uniflora	ögonpyrola	tröska
Nardus stricta	stagg	källviol
Nardus stricta	stagg	finnskägg
Nymphaea alba	näckros	håra, härgräs
Pimpinella saxifraga	backanis	näcktuppa
Pinguicula vulgaris	tätört	anis
Pinguicula/Drosera	tätört/silesår	tåta
Plantago major	groblad	tjöckmjólksblomma
Ramischia secunda	björkpyrola	dimjon
Ranunculus	smörblomma	vintergröna
Ranunculus acris	smörblomma	sårblomma
Rhinantus scrotinus	hö- och drängskallra	messmörstuppa
Rubus chamaemorus	hörttron	skallärgräs
Rubus idaeus	hallon	jordbär, hjulbär ?
Rubus saxatilis	stenbär	fallbär
Rumex	skrappa	tågbär
Silene cucubalus	smällglim	surblad
Solanum tuberosum	potatis	smälltuppa
Spaghnum palustre	vitmossa	jordpäron, jordäpplen
Stellaria media	våtarv	görmössö
Taraxacum vulgare	maskros o andra gula	natö
Trifolium spadicum	brunklöver	gultuppa
Vaccinium uliginosum	odon	etternöllör
Vaccinium vitisidaes	lingon	hundbär
Veronica chamaedrys	teveronika	lingbär
Viburnum opulus	olvon	mormors glasögör
Viola tricolor	styvmorsviol	vargved
?	?	natt-ö-dag
?	?	lusgräs
?	?	svejtuppa

dnamn	svnamn	latnamn
abbórrgräs	dyfräken	Equisetum fluviatile
alder	al	Alnus incana
anis	backanis	Pimpinella saxifraga
blákullór	trädgårdsstormhatt	Aconitum cammarum
bóckblad	liljekonvalj	Convallaria majalis
dimjon	groblad	Plantago major
dingmalla	svinmalla	Cenopodium album
etternóllór	brunklöver	Trifolium spadicum
fagerbergstuppór	?	?
fallbär	hallon	Rubus idaeus
fingerbörg	lilla bláklockan	Campanula patala
finnskägg	stagg	Nardus stricta
färne	dyfräken	Equisetum fluviatile
galentorna	rölleka	Achillea millefolium
getpórs	skvattram	Ledum palustre
getpórs	skvattram	Ledum palustre
górrmóssó	vitmossa	Spaghnum palustre
grón	ljung	Callune vulgaris
gultuppa	maskros o andra gula	Taraxacum vulgare
gulá lejongap	gulsporre	Linaria vulgaris
hagra	havre	Avena sativa
himilsgräs	mjólkört	Chamaenion angustifolium
hundbär	odon	Vaccinium uliginosum
hára, härgräs	stagg	Nardus stricta
Jordbär, hjulbär ?	hjortron	Rubus chamaemorus
Jordpäron, Jordäpplen	potatis	Solanum tuberosum
kattkrut	rev-och mattlummer	Lycopodium annotinum
kragtuppa	prästkraige	Chrysantemum leucathenum
krákfes, krákfot	mattlummer	Lycopodium clavatum
kvicktága	kvickrot	Agropyron repens
kvállstuppa	ängsnejlika	Dianthus deltoides
kállviol	ögonpyrola	Moneses uniflora
lävó-ó-dó tuppa	prästkraige	Chrysantemum leucanthenum
lingbär	lingon	Vaccinium vitisidaes
lusgräs	?	?
lóftgräs	myskgräs	Hierochloe odorata
messmörstuppa	mörblomma	Ranunculus acris
mjölika	möldryga	Claviceps purpurea
mjöling	kovall	Celampyrum silvaticum
mormors glasögör	teveronika	Veronica chamaedrys
mustuppa	sisippa	Anemone vernalis
nató	vátarv	Stellaria media
natt-ó-dag	styvmorsviol	Viola tricolor
näcktuppa	näckros	Nymphaea alba
órngrás	ormbunke	Filicina
penningris	dvärgbjörk	Betula nana
pórsris	skvattram	Ledum palustre
pudertuppór	Ákervádd	Knautia arvensis
rävrumpór	skogsfräken	Equisetum silvaticum
skallärgräs	hö- och drängskallra	Rhinantus scrotinus
skórvtuppa	kabbleka	Caltha palustris
skäfte, skäftegräs	skarvfräken	Equisetum hiemala
smálltuppa	smállglim	Silene cucubalus
surblad	skrappa	Rumex
surkulla	baldersbrá	Matricaria inodora
surkullór	kamomill	Matricaria reculata
svarthövdór	ängs-, tuvull	Eriophorum vaginatum
svejtuppa	?	?
sárblomma	smörblomma	Ranunculus
sártuppa	kabbleka	Caltha palustris
tisbär	tibast	Daphne mezereum
tissla	dán	
tjóckmjólksblomma	tätört/sileshár	Pinguicula/Drosera
tréska	vattenklöver	Menyanthes trifoliata
tága	kvickrot	Agropyron repens
tágbär	stenbär	Rubus saxatilis
táttál	tátlar	Deschampsia
táta	tätört	Pinguicula vulgaris
vargved	olvon	Viburnum opulus
vintergröna	björkpyrola	Ranischia secunda
vitmóssa	renlav	Cladonia rangiferina

DET FINNS: SEVEN UP LIGHT, JUCIE
 DOFILUS FANTA COCACOLA OSTBURGARE
 PIZZA PAJ CHIPS POMMESFRITES ÖL
 MYRR SOLGLASÖGON WINERBRÖD VIND-
 RUTSTORKARE OST HÄSTKÖTT MOTOROLJA
 SMÅSPIK GURKA BENSIN FRIMÄRKEN MJÖLK
 JORDFILM THE BILKORT KAFFE GIÖDLAMPOR TO-
 MATER SKOKAKOR BRÖD KAKOR PUTS MARGARIN
 HUNDMA... SMÅFRANSKA
 KORV
 BITAR
 DRAR
 PUTS
 MAT
 TAR
 LEN
 ANER
 STIFT
 RESSEN
 BLADET
 AVIAR
 UNOR
 POR
 KLAR

NÄS SERVICECENTER
 30219

Bertil Hemming berättar.

An va dän farfar, Jont Anders, han add ju, affär, döm kall ä för boa förr. Ä Inna döra stog ä e silltunna, sôm vanlig mot slutä va ä rött ö salt ö löft illa. Då kom ä en gubbe in ö koxa i tönna och sa "e silla kien?". "Nej ho ligg fur ändä" sa Jont Anders.

Han var ju allt i allo i kommun, Jont Anders. Han hädd ju hand om fattigvården. Ä Körpen gick ä vill ha hjälp så fort han hann. Anders tyckt ä vart för tätt på given så han sa "öm int du je dä spring jänn ska du få ett kok stryk". Körpen förstog ju hä vant riktit. Han klaga för landshövdingen. Ä lands-hövdingen ringd öpp Jont Anders och sa "Är det sant att ni har lovat ett fattighjon stryk" sa han. "Ge kôm int häg" sa han "men ä je gjor ä så ska an fur få ä".

Ulf Närsjö berättar om en harjakt.

En dag i januari -84 va vi däre Storrömmä ö jag harö, Dalmans Bertil ö je. Hä stog int på vi feck öpp harön på Storrömsuddan ö han buktä sô fint ett tag där innä i storskojjan, men bäst ä va sô vart ä tapp på mira milla Stor- ö Lissrömmä. Bärsläjä had gjort en vinterbilväg där sôm jeck dita Hjulbäcksbua. På väjjen va hä rena blankis'n sô hä van't unnli stövarn add problem. Vi jeck väjjen noltär ö då vi ä kôm en bit fekk vi sl ä va fullt ä körpär pi värä nämmärä bana. Då vi kam dit där körpär ä viri sô fekk vi sl en fullstor harö sôm låg dö där på väjjen. Troligen ä körpar gett sä på an ö hack jäl an.

Dä an jag harö kan hön sôm hälst hända. Ett minnä för livä varrt hä i allä fall.

Ulf Närsjö

TÍ NICKUSBOA .....

NÄS HEMSLÖJDSFÖRENING
 TEL. 30252

...DET ÄR VI SOM STÅR FÖR LJUSET...

HÄLSINGEKRAFT

SAKÄN I
NÅN AMPÄR RING

0281-71800 KONT. TID
0243-67600 ÖVRIGTID

Jerusalem den 10 maj 1897

H.Herr G.W.Lyckholm

Sent omsider får jag tacka så mycket för edert kärkomna brev, som jag redan före slutet förra året erhöll från eder där ni bad mig skriva någon gång och underrätta om vårt förhållande här, vilket jag med nöje får omtala är i sanning gott. För det närvarande har vi allt vad vi behöver så att ingen önskan återstår. Som ni väl vet, var ej detta målet för vår resa hit, långt mindre har det blivit det viktigaste för oss nu efter att var dag få höra Guds ords levande sanningar så klart bliva framlagda för oss i ett ljus varom står skrivet i bibeln, men som ej blivit lärt eller levat på jorden på snart 2000 år. Ja vi skattar oss i sanning lyckliga att få vara med om detta stora verket att bliva fostrade och sammanfogade till ett och mottaga den kärlek varmed vi kan älska vår nästa såsom oss själva vilket är vårt gemensamma mål här. Angående vad vi har för sysselsättning här under den tid vi få övrig efter mötena på dagarna håller vi på och sköter vingårdar, vi har fem stycken sådana utom den som är här vid huset. Det är underligt hur människor äro vända till oss på alla sätt, så med dessa vingårdar. De kommo den ena efter den andra och bjöd oss dem emedan de ser Gud är med oss (såga de). I dessa vingårdar är det mycket att göra vi har plantat hundratals med vin och fikonsträd och så gräver vi omkring de gamla rankorna och gödslar dem, även har vi plöjt vingårdar två gånger, vi har även fått andra åkrar på vilka vi plantat mycket potatis (cirka 8 tunnor) samt satt korn och lin. En vävstol till har vi även gjort. Ett klensmedståd jämte annan redskap har vi köpt för att ställa en smedja i ordning. Ni ser ungefär vad vi uträttar här. Jag nämnde ej att vi planterat lök och kål jämte andra köksträdgårdsväxter. Som ni hört förut, är vi ofta ute till olika platser varom står beskrivet i bibeln, vi har ock varit till Jeriko, Jordan och DÖda Havet. I förra veckan var vi till Mispa vilket ligger ganska högt och har en vacker utsikt. Dit syntes Medelhavet och även tjugo städer kring landet under vägen. Dit gongo vi över den dal där det säges att David och Goliat stridde samt över den bäck där David plockade stenarna som han dödade Goliat med. På långfredagen var vi ute i staden och såg på en fest som muhammedanerna hade. De har en sådan vart år och då reser de ner till Jeriko och över Jordan sedan upp på berget Piaga till Mose grav. Där har regeringen byggt ett hus där de kan samlas för att tillbedja. Där är de i sex dagar under vilken tid regeringen består dem med mat. De har varit och är så nitiska för sin religion att de, tills i fjol då regeringen utfärdade förbud, däremot skurit sig med knivar, somliga har stirrat rätt mot solen med ögonen tills de blivit blinda. Som jag nämnde voro vi och såg när de reste ut från staden till nämnda plats. Det var en ståt och en folkmassa vars like vi aldrig sett. Krigsmanskapet var även med såväl soldater som officerare. Dels till fots dels till häst samt en massa musikanter med sina väldiga instrument vilka de anlitade till det yttersta, även hava de flera tiotal flaggor av bjärtaste kulörer och blanka silverlister och ståtliga tofsar vilka delade i tio à femton stycken i var grupp höjde sig högt över folkmassorna. Då och då avlossades skarpa kanonskott så att marken darrade. Vi var omkring sextio syskon härifrån huset till denna skådeplats. I veten att dessa orientens folk äro egendomliga såväl i klädsel som i utseende, bruna och många svarta. Dock är ej landets folk svarta. Många fattiga, blinda och krymplingar ser man, många av spetälska förstörda som sitta vid vägarna och tigger, helst vid sådana tillfällen som detta. Erik Lind (Möckelind Erik), bad mig hälsa och fråga om ni erhöilit hans brev som han sände till eder i slutet av förra året där han beskrev Jerikoresan och de platser vi då besökte med mera. Får omtala att en broder fotograferade salongen (mötesrummet) invändigt här i huset, var vi erhöill två kort att sända till Nås. De kommo då överens att sända ett till er och ett till broder Olof. Tilda Larsson hade ett annat kort som hon ville

sända till sina föräldrar Helgstens i Lindesnäs. Vi lade då ihop dessa tre kort och adresserade dem till eder hoppas att ni får dem och vill bedja ni behåller ett och godhetsfullt sänder Olof och Helgstens de andra två. Får tacka så mycket för almanackan som vi med nöje fick mottaga från eder. Härmed varder ni med familj hälsad från oss alla och får även bedja om vår hälsning till fru Pettersson. Var god och hälsa länsman Kallin och tacka honom för hälsningen som jag erhöi från honom. Hälsa även drängen Lars.

Högaktningsfullt
Mats Matsson.

VÍ LAGAR EFTER
ERA ÖNSKEMÅL,
VILL NI HA NÅGOT
VERKLÍGT GENUÍNT
BLANDAR VI BARK
Í POMMES FRITEN!

DU ÄR ALLTID
VÄLKOMMEN!

SKANSBACKENS

PENSIONAT

TEL 30055

DET ÄR VI SOM
HAR TÍPSET
TRAVET
LOTTO
BINGO

PSST...! VÍ KAN
NOG BÍSTÅ MED
ETT OCH ANNAT
STALLTÍPS OCKSÅ

NÅSGRILLEN

TELEFON
30213

Klas Lilja skulle till sjukstugan för en mindre krämpa. Men han blev törstlig och hamnade på Hjärpholm och drack öl. Hemkommen utspann sig följande samtal mellan Immi och Klas: "Var har du varit?" - "På sjukstugan" - "Nej, jag har ringt dit!" - "Du förstår ju Immi att dom har tystnadsplikt".

En liten fundering. "Ja tänk om Int Skansens hadd slakta grisen hadd vi vuri 4 Stinor jänn i byn!". (Grisen hette Stina)

När Erik Jont åkte förbi veterinär Billströms hus: "Tänk så många efterbörder han måste ta innan han har betalat det huset!"

Kerstin Jont berättade 940911

Två historier från LAGO.

Detta är en sann berättelse ur levande livet nån gång på 40-talet. På den tiden fanns s.k. "klypfabriker", som gjorde klädnypor. Denna skogsarbetare högg åt en sådan, och sista dagen kom uppdragsgivaren dit till skogen. Det stod en jättestor björk där, med flera stora grenar. "Du får en dagspenning om du hugger den också". Dagspenningen var fem kronor. Ja, sagt som gjort. Han tog svansen och sågade, men det föll sig inte bättre än att en gren av björken fastnade i en 3-4 stocksgran och blev hängande så. Granen stod som en sprättbåge. Nu var goda råd dyra. Huggaren, som var ensam i skogen, lade yxan i ryggsäcken och klättrade upp i granen (den skulle inte sågas ner), och började hugga av grenen. När björken ramlade ner rätade granen upp sig med väldiga svängningar åt båda hållen innan den stannade. Den arme mannen slog armar och ben runt stammen, men benen släppte taget och stod rätt ut i svängningarna. Han tänkte: "om jag tappar taget hamnar jag i sjön som ligger nedanför här". Han orkade dock hålla sig fast med armarna, men det tog en lång stund innan han orkade klättra ner igen.

Det sägs ju att kråkan blir väldigt gammal, den kan bli 70-80 år. Den är också slug, vilket denna episod bevisar. Detta hände under flottningen. En man kastade ut en brödskiva i vattnet. Den gick mitt itu. Kråkan såg detta, flög dit och tog den ena delen och la den på en timmerstock och täckte den med en barkbit för att inte måsarna skulle se den. Sen flög den snabbt iväg och tog den andra biten, som flöt på vattnet. Sedan tillbaka till timmerstocken och åt upp den. Därefter tog den bort barkbiten och åt upp resten av brödskivan.

Den här kråkan höll sig tillsammans med måsarna och försökte som dessa fånga fisk i sjön, med påföljd att den blev genomblöt och var ibland nära att drunkna. Den trodde nog att den var en mås, och i många år såg flottningsarbetarna samma beteende.

PENSIONÄRER ANHÖRIGA

HAR NI APTITEN?

SÅ HAR VI MATEN!

Servicehuset
LEGOLAND

TEL. 30324

PASSA PÅ OCH SÄTT
IN DINA SLANTAR
NU, INNAN DET BLIR
ECU:n AV DOM...!!

SPARBANKEN
TEL. 30360

TVÅ SANNA HISTORIER FRÅN "PUNKT" I BORLÄNGE....

SLAKTAR BLOMBERG I TYNA
BEKLAGAR SEJ: JAG KÖPER
EN KO FÖR 380 KR. LER
HEM NA' Å SLAKTAR NA'
DÅ FÅR JAG 380 KR FÖR
KÖTTET, MEN JAG HAR JU
HUA FÖRSTÅSS ...!!

SÅG-LARS OCH KNÖTER-STEN OLVJADE DÖRRAR VID
GAMMLA SNICKERIEET, SÅG-LARS SOM VAR DEN
ÄLDRE HADE HÖGRE TIMPENNING ÄN STEN,
MEN HAN VAR YNGRE OCH SNABBARE MED
PENSELN, OCH TYCKTE ATT DETTA VAR ORÄTT-
-VIST, KLAGADE HOS "BIG-BOSS" GÖSTA OLSÉN:
"SÅG-LARS HAR 20 ÖRE MER I TIMMEN ÄN
JAG HAR, SOM MÅLAR DUBBELT SÅ MÅNGA
DÖRRAR, -VA' SÄTER DU OM DET...?"

EFTER NÅGON SEKUNDS BETÄNKETID SVARAR GÖSTA: DU E' JÄVL I Å MÅL!

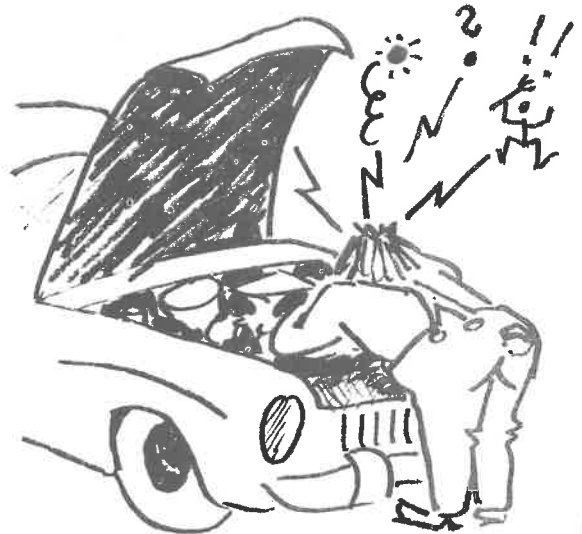
..DU KAN GÅ LÅNGT....

? PRÅBLÄMS ?

... HÖR MED OVE ....

... PÅ EN BEHANDLING HOS
SKANSBACKENS FOTVÅRD
ASTRÍD BERGSTRÖM TEL 30108

OLSSONS SKOG- & POLERING
TEL. 30696

Sanpers-
Isak
Orsala

Nell Lasse om Sanpers Isak:

När Isak satt å drack kaffe på Centrumkaféet brukade han slå i så mycket i koppen så att det rann över på brickan. Han ville ha mycket för pengarna. En gång (1978?) exploderade fritösen och det började brinna mens han drack. Men han ville inte gå ut, han skulle dricka kaffet, så dom fick mer eller mindre bära ut honom. Så åkte han till Konsum. Där beklagade han sej och sa "Nog e ä fur fan då int en få dräck kaffe i fre".

Han hade en moped som inte gick särskilt fort. En gång då han kom ner på fiket var han skråmu ö skörvu i ansiktet och då vi fråg an hur an a vört tä si ut sån, sa han "Ja je åkt kull på mopeden". Hur for du då då? "Jo je kam utätt Skumpbackan å hä tog på ö gå så fort så ge klämd på handbromsen." Men hur så jord du hä då? "Je lär fur prov an nön gång ö"

En gång kom en Lindesnäspojke som kom med bil på väg till Lindesnäs. Högst upp på Axbacken stog Isak å pissa mitt i vägen. Cykeln stod bredvid. Eftersom han kom rätt så fort med bilen och inte såg Isak förrän han var några meter från, slängde han upp armarna framför ögorna och tänkte "nu smäller det". Men det hände ingenting. Han bromsa, stanna, och titta i backspegeln. Där stog Isak kvar och pissa, som om ingenting hänt. Han backa tillbaks och veva ner rutan och sa "Nu va då nära jag körde ihjäl dej, Isak". "Ja, je känd hä".

Storänget

SOMMARENS STORA ARTISTPROGRAM:

*****

MAJ; Jokkmokks-Jocke, Gå runt Show, Tore Skogman, Beatmakers, Gunnar Viklund, Lasse Lönn Dahl, Emile Ford och Charlie Tornehave.

JUNI; Siv Mal mkvist, Ove Törnkvist, Sten & Stanley, Gitte Henning, Hootenanny Singers, Anita Lindblom, Gals and Pals, Sven Ingvars, Magnus Banck.
DALARNAS STÖRSTA MIDSOMMARFIRANDE.

JULI; Charlie Norman Show, Hep Stars, Svede Singers, Osmond Brothers, Gothlands Får, Malmstenstruppen och Ann-Louise Hanssons Show.

AUGUSTI; Variete International, Country Four och Ray Adams.

ORKESTRAR; Ce-Ge Johanssons, Raymoons, Ingvar Perzons, Eddie Cecon, Bob Verners, Arne Kjells, Rolf Hedéens, Curt Erlands, Ola Lündström med Preben Jenevis.

I *Storänget* har det varit mycket sång och musik genom åren. Vi hittade annonsen i *Nåsvargen* 1967.

Men också i fåbodarna. Karin Larsdotter kom ihåg visan som Svartens sjöng i Sälriset:

Köm kullör ö pojkar
så ska vi gå Itta Sälisan ö metö.
Fännt vi abbörer så få vi mörtär
ö döm ska Jontkullor stetja.

Vi har inte melodien till visan.
Kommer du ihåg den, vore det fint om du ville ta kontakt med Åke tel. 0281-30048.

GIW HUSBEHOV..

..FÖR VI YTTERR-
PANEL, OBS!!
BÅDE STÅENDE
OCH LIGGANDE

HÖR ÄVEN MED OSS OM
ÖVRIGT VIRKE!!!!

TIPERS SÅG

TEL. 30520

WORK OUT

DE' SYSSLAR VI MED

EVERY DAY

HÖR MED OSS VI HAR
GREJERNA SOM BEHÖVS

HJULBÄCKS BYGG

30172
30172

30172
30172

Stig Lindahl bidrar med några av sina historier:

Josefs Per var inne i lumpen, naturligtvis länge sen. Dom hade ju sin plutonchef o öva i uppställning "höger om", "vänster om". Men Per fick anmärkning på sitt "höger om". Då sa Per "Je vänn mä fur je söm döm ara men hä sins fur inte ti dässä brackor!".

Jont Nils o San Isak var vid Möckelberget å jaga. Till sist blev dom viltsna å visste inte vart dom skulle gå. Jont Nils hade en kompass och sa "Vi har i alla fall norr ditåt". San Isak, som var helt borta sa "Hä'nt sagt".

Spel Olle var misstänkt för att ha nån jäsning på gång. Polisen var där och undersökte gömslen å ute i buskarna. Olle var nog inte så dum som han ansågs vara. Han hade gömt en kruka hängande högt i ett träd. Han gick med när de gick och leta där i skogen. När dom kom i närheten av trädet sa han: "Nu gäll hä tä si öpp". Krukan hängde ju däruppe men den vinken förstod inte polisen.

Mats Erik träffade Janis Per en gång, dom var ju väl bekanta. Då sa Mats Erik "Du a fur vört ogift du å Per om int du a fått tag i din Svens kulla". "Trolligen", sa Janis Per.

Bajer Anders va ute och titta på juls skyltningen. Det var på den gamla goda tiden, när det fanns många butiker i Nås. Så stod han vid Matssons som var sista affären på Skansbacken. "Ja nu a je bara fæster Karis skafferifönster kvar tä si på.

Hol Eskil stod vid vägkanten å vänta att grisbilen skulle komma. Men det dröjde över tiden. Så kom Hol Mats cyklande. Då fråga Eskil "A du sitt grisbiln nö? " Då svarte Mattes "Nej hur då? A du vöit tå?"

Joven sa till sin far: "Nämen Far, hä e 30 grader ti skuggan". "Jag hön fan skull du ti skuggan å göra".

Det fanns många roliga personer förr också. En gammal dam hette Bons Lisbet. Hon hade alltid sina roliga repliker. Bång Johan var en kvick kar. Lisbet kunde ibland ha kort kjol, de såg Johan en gång och sa "Väldigt så kort kjol du har Lisbet". Då sa hon "Hä e så att hä ska vär händut a Jon" (Jon var hennes gubbe).

Karl Hans Jenny vittna en gång på ett religiöst möte och sa så här: "tänk på alla dom som är ute på havet å inte har nån båt".

Det var nåsgubben och käringen som hade lagt sej för att sova. I samma veva stanna klockan i köket. När gubben märkte detta utbrast han "Nu står det gamla aset igen". Varpå käringens replik kom med blixstens hastighet "Det var roligt, det var länge sen sist".

Det var en flokulla som stämde sin partner för våldtäkt. Det var på vintern, kallt och djup snö. Hon påstod att de var stående när akten genomfördes. Domarn undra hur han kunde våldta henne som var så stor och lång, å mannen så kort. "Jo je huk fur mä"

Det var den lilla gossen som skulle gå och lägga sej, så han hade bara nattskjortan på

sej, men hans mamma tyckte han skulle gå in i rummet å säga godnatt till mammans många främmande damer därinne. JOodå, han ville roa dom lite så han gjorde kullerbyttor på golvet, å naturligtvis så hasa ju skjortan över huvudet på honom så stjärten blev bar. Damerna började skratta och hade så roligt. Då sa en av damerna: väldigt va han är lik sin pappa. Då skrattade dom ännu värre åt henne. Hon blev ju generad av det skrattet men förklarade sej "Ja, jag menar i ansiktet".

Det var en fin dam till läkarstationen för doktorbesök. Var ska doktorn sticka nånstans. Ja det beror på var hon har sin politiska hemvist, om det är höger eller vänster. "Oj då" sa kvinnan som var centerpartist.

Knipjans Britta var ju "hushållsaktig", dvs görsnål, så hon blev väl matt och slak. Helt naturligt. Hon tala väl om för nån bekant att hon var svag, hon tyckte det var konstigt "för je a ju itt ett ägg idag, hä ska fur hä vär kraftut"

Gärds Pers Olle körde häst efter landsvägen. Det var ju länge sen så trafiken var gles och hästar var rädda för bilar och kunde bland annat "skena". Så kom en stockholmsbillist förbi Olle i väldig fart, och hästen blev rädd men Olle fick reda på hästen igen och allt var väl men nog blev Olle förbannad. När han kört en bit efter vägen kom han fatt en bil som låg i diket, å det var stockholmsbilen. Olle stanna och titta på den hjälplösa stockholmaren. Då sa Olle " Jasså hä va hittär du skulle då du add så förbannat bråttom". Ja stockholmaren hade ju inget försvar men undra om Olle ville hjälpa honom få upp bilen. Så skedde och allt var bra igen. Så ville stockholmaren betala för hjälpen och undra vad Olle ville ha. Då titta Olle på honom och fråga "Hön bruk du ge?"

Det var några gubbar, däribland Nordbla Anti, som satt och prata om fastställande av faderskap. Då sa Anti "Nu för tia ä e int gött klar sä för tochi där , nu tar döm blogprov ö fingeravtryck.

En Flokarl höll på att göra sej söndagsfin, tvätta sej och byta kläder från topp till tå, så ett ögonblick stog han där helt naken. Samtidigt passeraade två Flo-käringar som titta in genom fönstret å fick se honom naken. Då blev den ena nyfiken och ville se honom igen så hon sa "En sån bävliggen fin kaktus hä va innedan"

Jont Halvar var ju fjärdingsman i Nås. Så hade han något ärende till en Nåsbo. Där blev han bjuden på en sup, som var hembränt. När han svälj supen sa han "Hänn, hänn, hä va gått hänn

Herkers Isak var på Frälsningsarmén i Nås. Han var berusad som vanligt och sjöng kanske en visa som inte passade i den miljön. Då kom en ordningsvakt och skulle hyva ut honom. Då sa Isak: " Nej fan heller, hä ä en värs tä".

Hedlasses Olars gumma var sjuk och doktorn blev kallad dit. Vid undersökningen fråga doktorn: " Har hon haft nån avföring?". Det visste inte Olar vad det var så doktorn fråga om hon hade skitit nå. Jo, sa Olar, je såg ho kam frå husä, öm hä va i torsdas äll öm hä va torsdan viku söm va hä skant je säkert säja, så int e hä nö fel på hä visä.

Nedre Vesterdalarnes Ungdoms- o. Hembygds möte 27-28 Juni 1908. Nås.

N. Vesterdalarnes Ungdoms- och Hembygds möte 1909.

NÅS

N. Vesterdalarnes Ungdoms- och Hembygds möte 1909.

NÅS

Byns Erik hade varit till Länsstyrelsen i Falun för att få bygglov, talade med en dam i receptionen:
 "Hä satt ett kvinufolk bakom en hög disk, ô ho va sô kunnig, ô ho visst allting, sô döm kunn gör sä å må ållä döm arâ, ô a bärâ ho kvar"!!

Apropå den eviga frågan om RV21 genom Nås:
 Byns Erik hade varit till Vägverket i Falun för att höra var han fick bygga, för att klara den då pågående vägstakeningen: "Fast je a tre tönnländ va je ti väjen för döm var je än byggdä, då sa je a döm: ta väjen å gör e vändâ ivir välnäsä ô, sô a i kôm ivir allt vi eq!"
 Berättade Einar Hemming

HAR DU KÄNNT BE-
 HOV ATT SKYLA DIG?

...I SÅ FALL
 VÄLKOMMEN,
 JAG HAR
 TYGERNA !!

Ewas
 TYGER

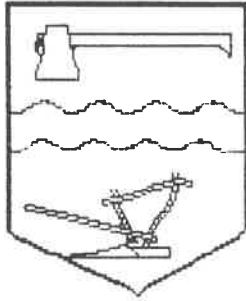
TEL 30125

HAR DU EN BRA IDÉ
 KAN VI KANSKE HJÄLPA
 DIG ATT UTVECKLA
 DEN!!

KONTAKTA
 OSS TEL.
 30400 !!

SWEDE electronics

Nåsvargen har sammanställts av Åke och Rälg Päär (= Åke Nåsander och Erik Rälg). Vi vill varmt tacka dels alla minnesgoda, intresserade vänner som kommit med sina bidrag och tips, dels alla välvilliga annonsörer, som backat upp tidningen ekonomiskt. Det är er medverkan som i hög grad möjliggjort utgivandet av detta nummer av Nåsvargen.

Alla historier, berättelser, fotografier som vi fått ta del av, har inte fått plats i detta nummer. Dessa får stå över till ett förhoppningsvis kommande nummer av tidningen, till vilket Rälg-Päär och Åke hoppas få ytterligare fler bidrag.

För alla dem, som är intresserade av bygden och dess historia vill vi gärna rekommendera besök på Nås bibliotek. Detta har blivit något av ett kulturellt centrum, där besökare och bibliotekarie diskuterar, utbyter information och där man förutom bibliotekets böcker, talböcker, tidskrifter o.d. kan ta del av en fin samlingen av kartor, gamla fotografier och artiklar som har anknytning till bygden.

Gammalt bondeböjlopp i Nås, Dalarna.
Barnens dag 1943.